

Jaarrekening 2023

Jaarrekening
Museum aan de A
2023

Museum
aan de A
WERK IN UITVOERING

Inhoud

01 Financieel verslag 2023	3
02 Jaarrekening 2023	9
Balans per 31 december	10
Exploitatierkening	11
Kasstroomoverzicht	12
Toelichting behorende tot de Jaarrekening	13
Toelichting op de balans	18
Toelichting op de exploitatierkening	22
Overige gegevens	29
WNT Directeur-bestuurder	30
WNT Raad van Toezicht	31
Verklaring van de accountant	32
Ondertekening van de jaarrekening	36
Bijlagen	37
01 Investing MadA voorgeschoten voor gemeente Groningen	38
02 Project Herinrichting vaste presentatie	39
03 Ontwikkeling MadA gemeente Groningen	40
04 Regiofunctie provincie Groningen	41
05 Exploitatielasten verdeeld over de activiteiten	42
Colofon	43

Financieel jaarverslag

01

Algemeen

Stichting Museum aan de A (hierna Stichting) is gevestigd te Groningen. De activiteiten van de Stichting bestaan uit het exploiteren van een museum met als doel het verzamelen van verhalen en objecten van Groningen en Groningers in een vaste presentatie en in de historische ontmoetingsplek, met de inzet van veel verschillende middelen in het museum, in Stad en provincie.

Transitiebeleid

In 2023 is de transitie naar geschiedenismuseum met een historische ontmoetingsplek doorgegaan op de lijn die in 2022 is ingezet. Het betreft een transitie van de organisatie met de nadruk op professionalisering, een transitie van het gebouwencomplex om het *up-to-date* te maken en een transitie qua inhoud en programmering. Inhoudelijk is het museum verdergegaan op de ingezette koers van het laten zien van meer, andere geschiedenis en verhalen. O.a. met de door Paul&Albert vormgegeven tentoonstelling *Vraauwlu. Groningers die je wil kennen*, gebaseerd op het gelijknamige boek van Sanne Meijer en Iris van den Brand. Gastconservator Annet van der Meer vertaalde het boek in een tentoonstelling. Ook in de activiteiten heeft het museum samenwerkingen gezocht, o.a. met de Stichting Pittig gekruid, waardoor bijvoorbeeld *Keti Koti* maar ook *Spicy Sundays* plaatsvonden waarmee het museum een nieuwe doelgroep bereikte. In deze activiteiten ligt de nadruk meer op het samen beleven van verhalen, poëzie, muziek en eten, gerelateerd aan de geschiedenis van Groningers met een bi-culturele achtergrond.

Extra exploitatiesubsidies gemeente en provincie i.v.m. ontwikkeling

De inhoudelijke verandering naar Museum aan de A heeft consequenties voor de organisatie, de collectie, de programmering, de educatie en de communicatie. En natuurlijk ook voor de (ver)nieuwbouw, de omvorming van het museale complex naar een toegankelijk gebouwencomplex met een nieuwe vaste presentatie en met meer vierkante meters voor programmering van tijdelijke tentoonstellingen.

Van de gemeente en de provincie heeft het museum ook in 2023 extra subsidie gekregen, respectievelijk € 125.000 en € 100.000 voor de ontwikkeling van deze nieuwe inhoudelijke koers. De middelen van de provincie zijn bedoeld voor de samenwerking met de andere musea in de provincie. De extra subsidie van de gemeente is vooral bedoeld als ondersteuning in de organisatieontwikkeling en professionalisering van Museum aan de A. Hiermee is een aantal cursussen, teamdagen, inhuur etc. bekostigd die ervoor zorgen dat de professionalisering steeds beter gaat. De ad interim controller die het museum aanstelde om o.a. de financiële rapportages te verbeteren heeft ook een aantal maanden gewerkt bij het Groninger Museum. Beide organisaties waren daar dermate enthousiast over dat gezamenlijk voor een permanente invulling van deze functie is geworven. Dit sluit ook aan op de samenwerking in de backoffice met het Groninger Museum die in 2023 is ingezet.

Vernieuwbouw

Voor de transitie naar het nieuwe Museum aan de A is de verbouwing van het museumcomplex essentieel. Die verbouwing kan de Stichting niet zelf financieren; daarom heeft het museum de hulp van de gemeente ingeroepen.

In juni is de omgevingsvergunning voor de verbouwing, de isolatie, verduurzaming en het toegankelijk maken van de monumenten van het museum aan de Brugstraat en de Kleine der A door de gemeente afgegeven. Daarmee kan de gemeente bij de provincie de € 1,5 miljoen aanvragen uit de Subsidieregeling Erfgoedpanden in een gebiedsaanpak. Met de afdelingen cultuur (DMO) en vastgoed van de gemeente is de inhoudelijke onderbouwing van de vernieuwbouw beschreven en zijn alle cijfers in kaart gebracht. De cijfers zijn gecheckt door de externe planeconoom die voor de gemeente het project heeft doorgerekend. Bouwmanagementbureau Draaijer heeft een update van het Programma van Eisen opgeleverd en architect vector-i heeft samen met restauratie architect Cor Holstein de plannen voor de monumenten getekend.

Het deel van het museum dat aan de Schuitemakersstraat

moet verrijzen is alleen schetsmatig getekend en voorgelegd aan het Atelier Stadsbouwmeester van Nathalie de Vries. Zij reageerde positief en stelde, dat een manifeste manier van bouwen in de Schuitemakersstraat een goede ontwikkeling zou zijn. De uitwerking van dit bouwdeel wacht op groen licht van de gemeente. Bij dit proces is ook de provincie aangehaakt. De inhoudelijke en architecturale plannen zijn door het museum vertaald in een bidbook. Zodra het college van B&W en daarna de gemeenteraad een positieve beslissing heeft genomen om te investeren in de vernieuwbouw (verwacht in 2024), kan de architect verder met het ontwerp van het gebouw aan de Schuitemakersstraat. Omdat de gemeente eind 2022 het museum heeft verzocht de voortgang van het ontwerpproces tijdelijk te staken is in 2023 nog geen aannemer geselecteerd en gecontracteerd en dus is er nog geen bouwteam tot stand gekomen.

Risicoafweging en financiering

De oorspronkelijke bouwplanning was strak en het museum heeft ernaar gestreefd om het vele, noodzakelijke, overleg tussen museum en stakeholders – van medewerkers tot burens – de Rijksdienst Cultureel Erfgoed, de verschillende afdelingen van de gemeente en de provincie en de vele subsidieverstrekkingen te doen passen. In de afstemming met de Raad van Toezicht heeft regelmatig een gestructureerde risicoafweging plaats gevonden. De vernieuwbouw blijft echter in de huidige maatschappelijke context van geopolitieke onzekerheden en krapte op de bouwmarkt diverse onzekerheden in zich dragen.

De wisseling in het gemeentebestuur zorgde voor een coalitieakkoord¹ waarbij veel overeenkomsten te vinden zijn met de doelstellingen van Museum aan de A: een toegankelijke culturele instelling met een publieke ruimte waar je ook met een kleine portemonnee welkom bent. Het hoofdlijnenakkoord van de provincie, dat in 2023 tot stand kwam, geeft eveneens aan, dat de provincie wil ‘dat iedereen, jong en oud, toegang heeft tot kunst en cultuur.’²

Het museum is inmiddels in een vergevorderd stadium van gesprek met de gemeente over het bouwproject. Er zijn concrete ideeën over (de overname van) het vastgoed; kosten van huur; de financiering van die huur en de bijbehorende exploitatie.

Op dit moment wachten we op een aantal belangrijke besluiten van de gemeente voordat we aan onze kant verdere stappen kunnen zetten.

Meerjarenbegroting

Vanzelfsprekend heeft het museum ook veel aandacht besteed aan de benodigde bedragen voor de exploitatie

als de verbouwing zijn beslag krijgt. Deze zijn vertaald in onze meerjarenbegroting. In het kader van de nieuwbouwplannen is de meerjarenbegroting getoetst door Berenschot.

Conceptontwikkeling herinrichting vaste presentatie

Samen met collega’s van de Groninger Archieven, Groninger Museum en Noorderpoort is het museum in 2023 hard aan de slag gegaan met de conceptontwikkeling en het ontwerp van de nieuwe vaste presentatie. Een werkgroep met vertegenwoordigers van de verschillende instellingen werkt samen met Studio Louter en OPERA Amsterdam aan de uitwerking van deze presentatie. Deze gespecialiseerde bureaus zijn door de werkgroep unaniem gekozen na een uitvraag aan vier verschillende bureaus.

Participatieplan

In het najaar van 2023 is er gewerkt aan de ontwikkeling van een participatieplan om ook de andere culturele instellingen én het publiek uit de provincie Groningen te betrekken bij de ontwikkeling van de nieuwe vaste presentatie. Co-creatie is immers een belangrijk uitgangspunt van onze plannen. Om dit op een goede manier te kunnen doen hebben we eerst gewerkt aan een sterk concept. Dit concept draait om het geluk en ongeluk van Groningen.

In de nieuwe vaste presentatie onderzoekt de bezoeker elementen en gebeurtenissen die Groningen hebben gevormd en haar geluk en ongeluk hebben bepaald. Het wordt een werelds museum. Midden in het heden, toegankelijk en laagdrempelig, met oog voor iedereen. Een vaste presentatie van verschillende werelden. Onze middeleeuwse panden met de verschillende etages en ruimtes met een eigen karakter lenen zich hier uitstekend voor. Met een nieuwe vormgeving wordt elke ruimte een eigen ‘wereld’, met een eigen thema en eigen sfeer. Een wandeling door het museum wordt net zo afwisselend als een reis door de geschiedenis van Groningen.

Belangrijk te vermelden is dat de in 2023 ontwikkelde ‘werelden’ nog concepten zijn waarvan de invulling in 2024 verder wordt uitgewerkt. De eerstvolgende stap zal zijn om op een participatieve manier zo veel mogelijk verhalen op te gaan halen in stad en provincie. Daarvoor identificeren we in ons participatieplan vier groepen die we willen betrekken bij het maken van onze tentoonstelling. Dat zijn erfgoedpartners in stad en provincie, Groningers, het onderwijs en experts. We vinden het belangrijk dat deze groepen al in een vroeg stadium bij de vaste presentatie betrokken worden en we gaan met hun advies en input de herinrichting in 2024 verder vorm te geven.

¹ Gemeente Groningen, Coalitieakkoord 2022-2026, *Het begint in Groningen: voor wat echt van waarde is*, p. 26-28.

² BBB, PvdA, ChristenUnie en Groninger Belang, *Veur Mekoar; Hoofdlijnenakkoord 2023-2027*, p. 32.

Financiering herinrichting vaste presentatie

Samen met Cecile Bögels, een externe fondsenwerver die gespecialiseerd is in herinrichtingen, heeft het museum inmiddels een groot aantal fondsen aangevraagd. Eind 2022 kwam het Mondriaanfonds met een beschikking van €150.000. Dit genereuze bedrag is in 2023 aangevuld met €125.000 van de provincie Groningen en €125.000 van het Impulsloket NPG. Daarna volgden Zabawas en het Cultuurfonds (landelijk en provinciaal). Voor de restauratie van het plafond, gedateerd 1637 uit de Herestraat, dat in 2016 aan het museum is geschonken, kenden Dioraphte, het Cultuurfonds (Monumenten) en het Hendrik Mullerfonds samen €145.000 toe. Tot slot volgde eind 2023 een toezegging van de VriendenLoterij voor een donatie van maar liefst €600.000. Voor de herinrichting vaste presentatie is eind 2023 in totaal € 1.240.000 toegezegd; een deel zit nog in de pijplijn. In 2024 gaan we aan de slag met het zoeken van (regionale) fondsen voor specifieke onderdelen zoals educatie en participatie.

Stakeholders

In 2023 is actief verbinding gezocht met het College van B&W en met Gedeputeerde Staten. Er zijn rondleidingen en presentaties van het schetsontwerp gegeven aan de wethouders Kirsten de Wrede van cultuur, Rik van Niejenhuis van vastgoed en Manouska Molema van diversiteit en inclusie. De medewerker relatiebeheer provincie en de directeur bestuurder gaven ook presentaties over de (ver-) nieuwbouw en de koerswijziging. Gedeputeerde van Cultuur Tjeerd van Dekken opende de tentoonstelling *Tussen Land en Lucht*, een samenwerking met Noorderlicht en Beeldmix.

Organisatie

Na het evalueren van het nieuwe functiegebouw en de bijhorende functiebeschrijvingen, zijn in maart 2023 de beoordelingsgesprekken gevoerd, waarbij ook meteen weer doelen werden gesteld voor de volgende beoordelingscyclus. Bij het opzetten van de gespreks- en beoordelingscyclus werden we ondersteund door Bureau Dageraad Advies, hetzelfde HR-adviesbureau waarmee we ook voor het ontwikkelen van het functiehandboek samen hebben gewerkt. De gesprekken van de eerste cyclus werden ook begeleid door een medewerker van Bureau Dageraad Advies. De voortgangs- en beoordelingsgesprekken van de tweede cyclus, in het najaar van 2023, zijn meestal gevoerd door de leidinggevenden zelf, zonder extern adviseur. Er is een aantal cursussen en trainingen georganiseerd voor alle vaste medewerkers en voor de museum-docenten. Deze trainingen zijn erop gericht om als een sterk en hecht team de toekomstige veranderingen tegemoet te kunnen treden. Ook voor de vrijwilligers is een aantal trainingen en masterclasses georganiseerd.

De externe vertrouwenspersoon, die is aangesteld voor alle medewerkers en vrijwilligers heeft zich nogmaals voorgesteld tijdens een bijeenkomst; in 2023 zijn bij haar geen klachten binnengekomen. Door de toegekende subsidie van het Mondriaan Fonds konden de Registrator en de Collectiemedewerker ook in 2023 nog een aantal uren extra ingezet worden. De afrekeningen van deze extra uren zijn goedgekeurd en vastgesteld in november 2023.

In 2023 heeft het museum afscheid genomen van de conservator. Hiermee komt het aantal vaste medewerkers op 13. De functie van conservator wordt gesplitst in een Hoofd Tentoonstellingen en Collectie en een Junior Conservator Collectie. Deze nieuwe functies zijn eind 2023 ingevuld.

Na de goede ervaringen met de interim controller, die zowel voor Museum aan de A als het Groninger Museum werkte de afgelopen maanden, hebben beide musea in gezamenlijkheid een nieuwe Financial en Business Controller geworven. Deze controller is in dienst van het Groninger Museum en wordt voor 1 dag per week bij ons museum gedetacheerd. We hebben in goed overleg afscheid genomen van de Medewerker Marketing en Communicatie met een contract van acht uur. Deze plek is naar volle tevredenheid ingevuld door een communicatiemedewerker van de Groninger Archieven. Beide functionarissen zorgen eveneens voor meer contact met de partnerorganisaties.

Samenwerkingspartners

In 2023 zijn gesprekken gevoerd om de samenwerkingsovereenkomsten met onze vaste partners, het Groninger Museum, de Groninger Archieven en Noorderpoort, verder te concretiseren.

Code Diversiteit en Inclusie

In het begin van 2023 heeft onze interne werkgroep Inclusie & Toegankelijkheid een presentatie gegeven over de Code Diversiteit & Inclusie. Daarvoor waren alle medewerkers en vrijwilligers uitgenodigd. Voorafgaand aan de presentatie hebben de leden van de werkgroep aan de hand van de vier P's (Partners, Personeel, Publiek en Programma) en met behulp van de scan D&I geëvalueerd hoe Museum aan de A ervoor staat. De resultaten zijn gedeeld met de organisatie en er is een actielijst opgesteld.

Een van de actiepunten is dat we actief ons netwerk willen uitbreiden om met verschillende doelgroepen in contact te komen en hun input kunnen meenemen in het verbeteren van de toegankelijkheid van Museum aan de A. Daarvoor heeft het museum zich in de zomer aangesloten bij het Stedelijk Netwerk Diversiteit en zijn twee leden van de werkgroep in november naar de eerste netwerkbijeenkomst geweest.

Door de tentoonstelling *Zwart in Beweging*, de viering van *Keti Koti* en andere activiteiten die het museum in samenwerking met de Stichting Pittig Gekruid heeft georganiseerd, zijn we er in 2023 weer in geslaagd om bezoekers aan te trekken die normaliter nog niet naar het museum komen. Dit heeft vooral voor meer diversiteit op het gebied van culturele achtergrond gezorgd. Binnen het vaste personeelsbestand en de Raad van Toezicht is er nog steeds weinig diversiteit op het gebied van culturele achtergrond. Diversiteit binnen het vaste medewerkersbestand en het vrijwilligersbestand is wel te vinden in opleidingsniveau en leeftijd. Bij de werving van het Hoofd Tentoonstellingen en Collectie is wel gestuurd op meer diversiteit rondom de man-vrouwverhouding. De leden van de Raad van Toezicht hebben in september 2023 een door de Atana-groep georganiseerde werksessie over inclusief leiderschap gevolgd. Voor 2024 is bovendien door de RvT gekozen om de beschikbare stageplek binnen de RvT in te vullen met een trainee van Atana.

Governance Code Cultuur

Museum aan de A past de Code Cultural Governance toe. De rapportage naar de toezichthouders is o.a. door de implementatie van AFAS en het nieuwe rapportageformat in 2023 verbeterd. De governance wordt de komende jaren verder geoptimaliseerd.

Fair Practice Code

De medewerkers van het museum vallen tot nu toe nog niet onder de Museum CAO. Deze omissie is regelmatig onderwerp van gesprek geweest met de overheden. De doelstelling is om per 1 januari 2025 over te gaan op de Museum CAO. In de loop van 2024 zullen we hiervoor voorbereidingen treffen.

Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de stichting Museum aan de A bestaat uit vijf leden:

- Rob Schuur (voorzitter)
- Marieke Boekhold-Miltenburg
- Willem de Kok
- Leonieke Vermeer
- Ellen ter Hofstede

Werkzaamheden

De Raad van Toezicht heeft in 2023 zes keer regulier vergaderd in aanwezigheid van de directeur bestuurder. Twee van de vergaderingen hebben online plaatsgevonden, drie live in het museum en één op museumschip PW17/Emma.

Daarnaast hebben de Commissie Bestuurszaken en de Auditcommissie meerdere keren apart vergaderd, respectievelijk met de directeur bestuurder, het hoofd bedrijfsvoering/commerciële zaken en de controller. Er is

ook een bijeenkomst georganiseerd met de leden van de Raad van Toezicht en de medewerkers waarbij met elkaar over de transitie van het museum gesproken werd. Leden van de Raad van Toezicht waren ook vaak aanwezig bij openingen van tentoonstellingen en bij activiteiten. In de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht, die op 15 februari 2023 plaats vond, zijn o.a. de afspraken uit de Governance-sessie uit voorjaar 2021 en de zelfevaluatie van het najaar 2022 de revue gepasseerd.

De rapportage naar de toezichthouders, een van de aandachtspunten, is opgepakt door de interim adviseur bedrijfsvoering/controller.

De commissie bestuurszaken en de auditcommissie functioneren goed. In 2023 is een nieuwe commissie museale zaken ingesteld die o.a. geadviseerd heeft over de nieuwe functies. De lange termijnagenda functioneert goed. Vanaf april liep een trainee mee met de Raad van Toezicht.

Onbezoldigd

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging. Men kan wel reis- en parkeerkosten declareren en in 2023 heeft ook een betaalde training plaatsgevonden door Atana.

Onderwerpen

Tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht met de directeur bestuurder kwamen de volgende onderwerpen onder andere aan de orde:

Governance

- Jaarlijkse zelfevaluatie Raad van Toezicht
- Vooruitgangs- en beoordelingsgesprek directeur bestuurder
- Goedkeuring en advies rondom benoeming Raad van Advies

Bedrijfsvoering

- Goedkeuring inhoudelijk jaarverslag 2022
- Goedkeuring jaarrekening 2022
- Risicoanalyses vernieuwbouw
- Fondsenwerving m.b.t. vernieuwbouw
- Goedkeuring nieuwe versie personeels- en vrijwilligershandboek
- Jaarlijkse check verzekeringen
- Goedkeuring conceptbegroting 2024

Museaal

- Plannen rond de (ver)nieuwbouw
- Goedkeuring Beleidsplan 2023
- Goedkeuring Strategische visie 2025-2028
- Kennisneming Voortgangsverslag jan t/m aug 2023
- Goedkeuring activiteitenplan 2024
- Invulling van de vacature Hoofd Tentoonstellingen en Collectie

Nevenfuncties Raad van Toezicht

Rob Schuur

Voorzitter Raad van Toezicht + voorzitter Commissie Bestuurszaken

Hoofdfunctie: n.v.t. (gepensioneerd)

Nevenfuncties:

- Voorzitter bestuur Jeugdfonds Sport en Cultuur Groningen;
- Voorzitter Raad van Commissarissen stichting WerkPro (en nevenstichtingen Botteldaip en Startbaan, Groningen);
- Lid van Raad van Commissarissen KidsFirst COP Groep (kinderopvang, Groningen/Mijdrecht);
- Voorzitter Raad van Toezicht Onderwijsgroep Noord/Trivium (voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, Groningen)
- Voorzitter Raad van Toezicht Lucia Marthas Institute for Performing Arts, Amsterdam
- Voorzitter Raad van Commissarissen Donar Groningen BV (vanaf 01-09-23)
- Voorzitter Toezichthoudend Bestuur Samenwerkingsverband Passend Onderwijs 22.01 PO (vanaf 01-06-23)
- Voorzitter Toezichthoudend Bestuur Samenwerkingsverband Passend Onderwijs 22.01 VO (vanaf 01-06-23)

Marieke Boekhold-Miltenburg

Voorzitter Auditcommissie + lid Commissie Bestuurszaken

Hoofdfunctie: Eigenaar van MB Interim & Advies

Nevenfunctie:

- Vice-voorzitter Ladies' Circle Groningen.

Willem J. de Kok

Lid Auditcommissie

Hoofdfunctie: Algemeen directeur Martiniplaza

Nevenfuncties:

- Bestuurslid van Stichting Noord Nederland & Nieuwjaarsreceptie Noord-Nederland;
- Voorzitter stichting vrijwilligers en vrienden UMCG – tot 1 november 2023;
- Bestuurslid van Stichting Theateralliantie – tot 1 februari 2023;
- Penningmeester Theater De Steeg – tot 1 februari 2023
- Voorzitter Stuurgroep Theater Alliantie;
- Bestuurslid Groninger Ondernemingsprijs – tot 1 januari 2024;
- Penningmeester Stichting Groninger Sportgala – tot 1 november 2023;
- Voorzitter Groningen Congres Alliantie.

Leonieke Vermeer

Hoofdfunctie: Universitair docent Geschiedenis, Rijksuniversiteit Groningen

Nevenfuncties:

- Redactielid van het European Journal of Life Writing en van Tijdschrift voor Geschiedenis;
- Auteur in het project 'Vier Vorstinnen. Nederlandse koninginnen in een tijd van natievorming, 1774-1934' (Het Cultuurfonds, Universiteit Utrecht, Rijksuniversiteit Groningen, Uitgeverij Boom).

Ellen ter Hofstede

Hoofdfunctie: Hoofd Publiek Stichting Drents Museum

Nevenfuncties:

- Vice-voorzitter Stichting Platform Drentse Musea;
- Bestuurslid Van Gogh Europe;
- Lid marketingadviesraad Marketing Drenthe;
- Lid stuurgroep Van Gogh Drenthe.

Raad van Advies

Bij de omzetting van de Vereniging Noordelijk Scheepvaartmuseum naar de Stichting Museum aan de A in 2020 is statutair vastgesteld dat de Raad van Toezicht een Raad van Advies benoemt. Deze heeft de taak om het museum / de directeur-bestuurder gevraagd en ongevraagd te adviseren. De Raad van Advies dient uit minimaal vijf leden te bestaan. Een verdere vereiste is dat onze vaste partners, het Groninger Museum, de Groninger Archieven en Noorderpoort hierin vertegenwoordigd zijn. Naast deze drie leden is de Raad van Advies in de zomer 2023 uitgebreid met vijf aanvullende leden. Hierbij is gekeken naar o.a. diversiteit, expertise, netwerk en verbinding met andere partners van het museum.

Op 14 september is de Raad van Advies bij elkaar gekomen. Zij hebben een presentatie gekregen van vector-i over de verbouwplannen en van Studio Louter en OPERA Amsterdam over het eerste concept voor de nieuwe vaste presentatie. Daarna was er ruimte voor vragen en opmerkingen. Verder zijn er in 2023 nog enkele afspraken geweest met individuele leden van de Raad van Advies. Een voorbeeld hiervan is een afspraak van enkele leden van de werkgroep nieuwe vaste presentatie met Esmeralda van Boon en Dennis Kok, waarbij er advies en feedback werd gevraagd voor het participatieplan voor de nieuwe presentatie.

Financiële ontwikkeling en extra subsidies van gemeente en provincie

Het negatieve exploitatieresultaat van 2022 van € 38,9k is door de provincie gecompenseerd met een bijdrage van € 159k die in 2023 verantwoord is. Voor 2023 heeft de provincie nog eens € 48k aan extra bijdrage gegeven ter dekking van de kostenstijgingen over het jaar.

Vanuit de gemeente is extra subsidie toegekend van € 17,6k voor kostenstijgingen en daarnaast extra incidentele bijdragen voor Fair Pay van € 49,8k en Digitalisering van € 39k.

Positief resultaat

We hebben in 2023 meer kosten gemaakt dan begroot. Deze kostenstijging zit deels in presentaties & educatie en als gevolg daarvan ook in marketing en communicatie. Dit komt doordat aanvankelijk rekening gehouden was met het feit dat het museum in 2023 al zou sluiten, en de begrote bedragen daarop afgestemd waren. Toen bleek dat het museum langer open zou blijven, zijn hiervoor extra kosten gemaakt om tentoonstellingen te verlengen, aan te passen, activiteiten te organiseren én daarover te communiceren.

Ook voor de ontwikkeling van de organisatie hebben we meer kosten gemaakt (ca. € 100k boven begroting), onder andere vanwege de invoer van AFAS en de noodzakelijke extra ondersteuning daarvoor.

Ondanks de extra kosten eindigen we 2023 met een positief resultaat. Dit is het deels gevolg van de reeds genoemde extra bijdragen vanuit de gemeente en provincie. Daarnaast ontvingen we in 2023 erfenissen en legaten (van in totaal € 130k). Al met al leidt dat tot een positief resultaat van € 167k voor 2023.

Incidentele kosten en nieuwe structurele kosten

In het verslagjaar zijn er veel incidentele kosten gemaakt op het gebied van collectie, i.v.m. professionalisering en het uithuizen van de vaste presentatie uit het Gotisch Huis. Omdat er meer externe depotruimte gehuurd moest worden, is de post huur depot structureel verhoogd vanaf 2023.

Liquiditeit en solvabiliteit

De liquiditeit van de stichting blijft ruim boven de ondergrens van 1,0. De solvabiliteit ligt op 0,7 in lijn met vorig jaar. Er wordt door de Stichting geen gebruik gemaakt van financiële instrumenten.

Fair Pay

In 2023 is een Fair Pay subsidie van de gemeente ontvangen van € 49,8k. Deze is deels ingezet voor een 5% verhoging van de salarissen in 2023. Daarnaast is een deel besteed aan begeleiding bij functionerings- en beoordelingsgesprekken. Ten slotte is een deel gebruikt voor ondersteuning bij de werving en selectie.

Digitalisering

De gemeente heeft een bedrag van € 39k beschikbaar gemaakt voor digitalisering. Deze is besteed aan fondsenwerving specifiek gericht op digitalisering binnen de herinrichting vaste presentatie en aan

de conceptontwikkeling/vormgeving van digitale toepassingen. Deze toepassingen maken de vaste presentatie digitaal toegankelijk voor bezoekers die niet naar het museum kunnen komen; bijvoorbeeld via de website of een app.

Fraude paragraaf

Het museum evalueert doorlopend de opzet en het bestaan van onze maatregelen van interne beheersing in de processen. Daarbij houden we rekening met het feit dat wij een kleine organisatie zijn die beperkingen kent waar het de gewenste functiescheiding betreft. Primair voor het museum is de betalingsorganisatie. Met de invoering van een nieuw financieel pakket zijn wij van mening dat de risico's rond het betalingsproces voldoende zijn afgedekt. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem. Wij zien daar op dit moment geen bijzondere risico's maar willen het komende jaar hier verdere stappen zetten om dit deel van onze organisatie nog veiliger te maken.

Continuïteit

Het boekjaar 2023 is afgesloten met een positief resultaat. Omdat het museum per 2024 gesloten is (voor tentoonstellingen) zijn de begrotingen voor de komende jaren niet sluitend (o.a. vanwege het ontbreken van bezoekersinkomsten).

Er wordt echter actief gesproken met (met name) de gemeente over de wijze waarop de verbouwing vorm moet krijgen; hoe we die verbouwing gaan financieren, wie verantwoordelijk wordt voor de verbouwing en wat dat betekent voor de exploitatie van ons museum op lange termijn.

Dit proces wordt begeleid door Berenschot als externe consultant om een inschatting te maken van de kosten en opbrengsten. Zowel voor de korte termijn (tijdens de verbouwing) als voor de lange termijn (na de heropening). Het streven van alle partijen is om een duidelijke planning en fasering af te stemmen en daarbij een begroting te maken die de continuïteit voor de lange termijn zeker stelt.

Voor de investering in de nieuwe inrichting is al een aanzienlijk deel van de fondsen toegezegd en een deel zit in de pijplijn. Hierdoor is er vanuit het museum geen reden om aan te nemen dat de continuïteit in het geding is.

Nicolette Bartelink

Directeur-bestuurder Museum aan de A
Maart 2024

Jaarrekening

02

Balans per 31 december 2023 na bestemming exploitatieresultaat in €

	2023	2022
ACTIVA		
Vaste activa		
1. Materiële vaste activa	126.906	123.177
	126.906	123.177
Vlottende activa		
2. Voorraden	7.434	7.512
3. Vorderingen	574.746	517.283
4. Overlopende activa	16.441	33.448
5. Liquide middelen	425.945	196.946
	1.024.566	755.189
	1.151.472	878.366
PASSIVA		
Eigen vermogen		
6. Algemene reserve	176.344	9.752
7. Bestemmingsreserves	613.799	613.323
8. Bestemmingsfondsen	-	-
	790.143	623.075
Langlopende schulden		
9. Langlopende schulden	26.662	30.599
	26.662	30.599
Kortlopende schulden		
10. Overige kortlopende schulden	334.667	224.692
	334.667	224.692
	1.151.472	878.366

Categoriale exploitatierekening 2023 in €

Baten	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
Eigen inkomsten			
1. Kaartverkoop	71.889	70.000	43.309
2. Overige publieksinkomsten	150.782	80.000	27.095
3. Subtotaal publieksinkomsten	222.671	150.000	70.404
4. Private middelen particulieren	132.050	12.500	40.568
5. Subtotaal bijdragen uit private middelen	132.050	12.500	40.568
6. Totaal eigen inkomsten (3+5)	354.721	162.500	110.972
Subsidies			
7. Totaal structurele subsidies Provincie	234.000	225.770	249.272
8. Totaal structurele subsidies Gemeente	498.500	500.422	506.531
9. Subtotaal structurele subsidies	732.500	726.192	755.803
10. Subtotaal incidentele publieke subsidies	379.027	163.645	147.329
11. Totaal subsidies (9+10)	1.111.527	889.837	903.132
Totale baten (6+11)	1.466.248	1.052.337	1.014.104
Lasten			
12. Personeelslasten (verdeling activiteiten Bijlage 5)	581.722	575.755	590.937
13. Huisvestingslasten	132.010	167.500	98.663
14. Afschrijvingskosten	11.690	9.600	16.091
15. Aankopen collectie	-	2.000	831
16. Overige bedrijfskosten	576.131	295.482	346.210
17. Totale lasten (12+13+14+15+16)	1.301.553	1.050.337	1.052.731
18. Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening (baten - lasten)	164.696	2.000	-38.628
19. Saldo rentebaten en -lasten	1.896	-2.000	-254
20. Exploitatieresultaat (18+19)	166.592	-	-38.882

Kasstroomoverzicht 2023 in €

		2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	164.696	-38.626	
Afschrijvingen	11.690	16.091	
		176.386	-22.535
<i>Mutaties werkkapitaal</i>			
Afname voorraden	78	1.751	
Toename vorderingen	-57.464	-354.509	
Afname overlopende activa	17.007	12.574	
Toename kortlopende schulden	109.975	-18.508	
		69.596	-358.692
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>			
Ontvangen rente	2.180	60	
Betaalde rente	-284	-315	
		1.896	-255
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		247.878	-358.692
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	-	-	
Investerings in (im)materiële vaste activa	-15.420	-5.781	
		-15.420	-5.781
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-3.461	-5.277
Aflossing langlopende schulden	3.937	-5.277	
Mutatie bestemmingsreserves	476	-	
		-3.461	-5.277
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Mutatie algemene reserve			
Mutatie bestemmingsreserves			
Toename (afname) geldmiddelen		228.999	-392.541
Toelichting geldmiddelen			
Stand liquide middelen per 1 januari	196.946	589.487	
Stand liquide middelen per 31 december	425.945	196.946	
Mutatie liquide middelen per 31 december		228.999	-392.541

Toelichting behorende tot de Jaarrekening

Algemene en voornaamste activiteiten

Stichting Museum aan de A (hierna Stichting) is gevestigd te Groningen. De activiteiten van de Stichting bestaan uit het exploiteren van een museum.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de RJ richtlijn 640. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten tenzij anders wordt vermeld in de grondslagen.

Continuïteit

Het boekjaar 2023 is afgesloten met een positief resultaat. Omdat het museum per 2024 gesloten is (voor tentoonstellingen) zijn de begrotingen voor de komende jaren niet sluitend (o.a. vanwege het ontbreken van bezoekersinkomsten). Er wordt echter actief gesproken met (met name) de gemeente over de wijze waarop de verbouwing vorm moet krijgen; hoe we die verbouwing gaan financieren en wat dat betekent voor de exploitatie op lange termijn (meerjarenbegroting). Dit proces wordt op initiatief van de gemeente Groningen begeleid door Berenschot om enerzijds een inschatting te maken van de korte termijn (tijdens de verbouwing) als van de lange termijn (na de heropening). Het streven van alle partijen is om over de langere termijn tot een begroting te komen die de continuïteit zeker stelt. Voor de investering in de herinrichting vaste presentatie is al een aanzienlijk deel van de fondsen toegezegd, € 1.240.000; een deel zit nog in de pijplijn. De meeste fondsen verstrekken de middelen na een verzoek daartoe: vandaar dat bovenstaand bedrag niet als zodanig terug te vinden is in de jaarrekening. Hierdoor is er vanuit het museum geen reden om aan te nemen dat de continuïteit in het geding is.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en

veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schattingen worden herzien en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming. De jaarrekening is opgesteld volgens de RJ richtlijn 640. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten worden in de exploitatierekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaats gevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder

worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille (financiële activa en financiële verplichtingen), gekochte leningen, overige vorderingen, investeringen in eigen vermogensinstrumenten en overige financiële verplichtingen.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de geconsolideerde jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de stichting beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Handelsportefeuille

Indien de Stichting financiële instrumenten heeft verworven of is aangegaan met het doel het instrument op korte termijn te verkopen, maken deze deel uit van de handelsportefeuille en worden deze na de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waarde-wijzigingen in de exploitatierekening.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na de eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

Voor immateriële, materiële en financiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is om de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restantverlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van boekwaarden. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies

is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroom genererende eenheid aangepast. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies vindt alleen plaats als er geschat is dat er sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waarderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief of kasstroom genererende eenheid opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzondere waardevermindingsverlies voor het actief of kasstroom genererende eenheid zou zijn verantwoord.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de stichting en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De gebouwen en terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. Overheidssubsidies en bijdragen van fondsen betrekking hebben.

Afschrijvingen

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op terreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven: afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Gebouwen en terreinen 0-10%
- Museumschip 10%
- Andere bedrijfsmiddelen 20%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen de verkoopprijs onder aftrek van de gemiddelde brutomarge of lagere opbrengstwaarde, of vervaardigingsprijs, vermeerderd met overige kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden naar verwachting zullen opbrengen.

Vooruitbetaalde kosten en opbrengsten tentoonstellingen

In de waardering van de tentoonstellingen, die het jaar overstijgen, zijn begrepen de kosten die direct betrekking hebben op de tentoonstelling, kosten van ontwerp en assistentie, en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend. Verwachte verliezen op onderhanden projecten worden onmiddellijk in de exploitatierekening als last verwerkt.

Vorderingen, liquide middelen en schulden

De waardering van vorderingen, liquide middelen en schulden zijn toegelicht onder de financiële instrumenten. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigen vermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar winst. Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als financiële verplichting, worden gepresenteerd onder de schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten. Binnen het eigen vermogen worden algemene reserves en bestemmingsreserves onderscheiden. De algemene reserves staan ter vrije beschikking. De bestemmingsreserves worden met een specifiek doel aangehouden.

Vorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom aan middelen nodig is. Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Pensioenen

De Stichting heeft voor haar werknemers een pensioenverzekering afgesloten bij Achmea/Centraal Beheer.

Posten van de jaarrekening

Subsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de Stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de Stichting gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst- en verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de Stichting voor de kosten van een actief worden systematisch in de exploitatierekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaats vindt zoals opgenomen onder de financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

De onderdelen van de subsidie, de schenkingen en overige bijdragen die bestemd zijn voor het doen van (kunst) aankopen voor de collectie worden, evenals de (kunst) aankopen zelf, in de exploitatierekening verantwoord. Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze

kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht en betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kan worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Lasten

Hieronder zijn begrepen de direct aan de baten toerekenbare kosten.

Kosten en opbrengsten i.v.m. de Covid-pandemie

De opbrengsten en kosten die direct verband houden met de Covid-pandemie worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de onderneming. Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd, doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid, worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd.

Operationele lease

De Stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten worden geclassificeerd als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst. Als de Stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd.

Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode.

Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren. De Stichting maakt geen gebruik van financiële instrumenten die de Stichting blootstelt aan rente-, krediet- en liquiditeitsrisico.

Renterisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De Stichting heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Liquiditeitsrisico

Eind 2022 is de Stichting gestart met het bewaken van de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de Stichting steeds voldoende liquiditeiten

beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Kredietrisico

De Stichting loopt kredietrisico over handels- en overige vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico is geconcentreerd bij een beperkt aantal tegenpartijen. Met deze tegenpartijen bestaat een lange relatie; zij hebben altijd aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Wet Normering Topinkomens

Voor de uitvoering van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de Stichting zich gehouden aan de regels bij en krachtens de WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Als onderdeel van de voorbereidende werkzaamheden voor de verbouwing is eind 2022 een omgevingsvergunning aangevraagd die in juni 2023 is vergund. Daarvoor is een legesfactuur ontvangen van ruim € 116 k. De Stichting heeft onderzocht of de gemeente Groningen, als beoogd opdrachtgever, die factuur kon overnemen. In 2024 is in samenspraak met de gemeente besloten dat de Stichting het bedrag moet voldoen/voorschieten. Dit betekent dat er na balansdatum in ieder geval voor dat bedrag een beslag op de liquiditeit zal worden gelegd. Er zijn geen overige noemenswaardige gebeurtenissen na balansdatum.

Toelichting op de balans in €

ACTIVA

Vaste activa

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Gebouwen & terreinen	Museumschip	Andere bedrijfsmiddelen	Totaal
Stand per januari 2023				
Aanschafprijs	3.500.000	96.858	140.069	3.736.927
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.390.274	-94.958	-128.51	-3.613.751
Boekwaarde per 1 januari 2023	109.726	1.900	11.550	123.176
Mutaties in de boekwaarde				
Investerings			15.420	15.420
Afschrijvingen	-3.807	-1.900	-5.983	-11.690
Desinvestering	-	-	-	-
Saldo per 31 december 2023	105.919	-	20.987	126.906

Bij de overgang naar de Stichting Museum aan de A in 2020 is de aanschafwaarde van de bedrijfsgebouwen gesteld op 65% van de toenmalige verzekerde waarde om inzicht te geven in de aanwezige waarden. Omdat de bedrijfsgebouwen en -terreinen aan de Brugstraat 24 en 26 en Kleine der A 5 al geruime tijd in het bezit zijn worden ze gewaardeerd op restwaarde.

De museumcollectie wordt gewaardeerd op € 0.

Vlottende activa

2. Voorraden

	2023	2022
Winkelvoorraad	4.226	6.374
Museumkaarten museumvereniging	3.208	1.138
Saldo 31 december	7.434	7.512

3. Vorderingen	2023	2022
Debiteuren	23.757	57.465
Omzetbelasting	24.365	78.888
Gemeente Groningen - Investeringsfonds MadA	410.010	302.375
WinterWelVaart	-	10.000
Overige vorderingen	116.614	68.555
Saldo 31 december	574.746	517.283

De vordering in het kader van Investeringsfonds MadA betreft de bedragen die in 2021, 2022 en 2023 door het museum zijn voorgefinancierd voor de gemeente Groningen. Bij de vaststelling van de jaarrekeningen 2021 en 2022 is door de gemeente (DMO contractering) toegezegd dat deze bedragen zullen worden terugbetaald. Bij de besprekingen over het bedrag dat in 2023 is voorgesloten is dat nogmaals herhaald door medewerkers van DMO. In de hogere post Overige vorderingen zijn nog te ontvangen bijdragen begrepen voor tentoonstellingen en een aanvulling op de subsidie van de provincie voor de kostenstijgingen 2023. De openstaande vordering omzetbelasting 2023 betreft slechts één kwartaal; in 2022 waren dat twee kwartalen, zodoende de lagere vordering.

4. Overlopende activa	2023	2022
Vooruitbetaalde kosten tentoonstellingen	10.200	21.255
Vooruitbetaalde verzekeringen	522	4.364
Vooruitbetaald overig	5.719	7.829
Saldo 31 december	16.441	33.448

5. Liquide middelen	2023	2022
Kas	12.030	11.245
Rabobank	413.915	185.701
Saldo 31 december	425.945	196.946

De liquide middelen zijn eind 2023 een stuk hoger. Dit komt vooral door vooruit ontvangen subsidies voor de herinrichting vaste presentatie en door vooruit ontvangen gelden voor educatieve projecten die in 2024 worden uitgevoerd.

PASSIVA	2023	2022
Eigen vermogen		
6. Algemene reserve	176.344	9.752
7. Bestemmingsreserves	613.799	613.323
8. Bestemmingsfondsen	-	-
Saldo 31 december	790.143	623.075

Verloop algemene reserve

	Stand 31-12-2022	Mutatie	Exploitatie bestemming	Stand 31-12-2023
Algemene reserve	9.752	-	166.592	176.344
Totaal	9.752	-	166.592	176.344
Bestemmingsreserve financiering				
materiële vaste activa	284.698	-	-	284.698
Bestemmingsreserve transitie MadA	325.793	-	-	325.793
Bestemmingsreserve ZK4	2.832	476	-	3.308
Totaal	613.323	476	-	613.799

De bestemmingsreserve financiering materiële vaste activa ziet toe op de waarde van de panden en is opgenomen naar aanleiding van een taxatie van die panden. De bestemmingsreserve transitie MadA betreft een reserve voor de ontwikkeling van een nieuwe vaste presentatie. De bestemmingsreserve ZK4 is bedoeld voor investeringen in het (museum)schip ZK4.

9. Langlopende schulden

	Lening 1	Lening 2	Totaal
Hoofdsom	53.135	4.345	57.480
Afgelost tot en met 31-12-2023	-22.709	-4.172	-26.881
Restant hoofdsom 31-12-2023	30.426	173	30.599
Aflossing 2024	-3.764	-173	-3.937
Langlopende deel per 31-12-2023	26.662	-	26.662

Lening 1 SvN Lening 235.478.020.

Dit betreft een in 2016 aangegane monumentenlening vanuit het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting ter grootte van € 53.135 voor de financiering van het onderhoud aan het onroerend goed aan de Kleine der A 5. Aflossing vindt plaats over een periode van 15 jaar. Het rentepercentage bedraagt 0,50% en is vast tot en met einde looptijd. De maandelijkse aflossing bedraagt € 300 in 2023 en volgende jaren. De aflossingsverplichting voor 2024 is opgenomen onder de post Kortlopende schulden (zie 10. kortlopende schulden). Van het restant van de lening per 31 december 2023 heeft een bedrag van € 7.662 een looptijd langer dan 5 jaar.

Lening 2 Financiële lease BNP

Deze financiering ad € 4.344 is verstrekt ter financiering van een kopieermachine. Aflossing vindt plaats over 5 jaar. Het rentepercentage bedraagt 7,42% vast tot en met begin 2024. De kopieermachine is als zekerheid gesteld.

10. Overige kortlopende schulden	2023	2022
Crediteuren	40.996	79.321
Loonheffing	12.243	11.800
Opgebouwde vakantiegeldrechten en dagen	17.544	32.840
Overlopende passiva	43.107	96.027
Aflossingsdeel 2024 langlopende leningen	3.937	4.704
Vooruit ontvangen bedragen	88.776	-
Vooruit ontvangen subsidies	128.064	-
Saldo 31 december	334.667	224.692

In 2022 hadden we een relatief hoog saldo aan opgebouwde vakantiegeldrechten en dagen, vooral vanwege veel overuren. Die zijn in 2023 helemaal weggewerkt. Vandaar het lagere saldo, dat alleen voor dit jaar opgebouwde vakantierechten betreft. Op vooruit ontvangen bedragen staan de bedragen voor de educatieve projecten die in 2024 uitgevoerd worden. Op vooruit ontvangen subsidies staan de bedragen die ontvangen zijn voor de herinrichting vaste presentatie Museum aan de A.

Niet in de balans opgenomen activa & verplichtingen

Verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan ter zake van operationele leasing (inclusief erfpacht en huur) van een kopieerapparaat. De leaseperiode loopt tot 1-1-2024.

Subsidie

Museum aan de A heeft voor de periode 2021-2024 recht op subsidie van de gemeente Groningen en provincie Groningen. Het recht is ontleend aan de Cultuurnota 2021-2024 van de gemeente en provincie Groningen en de daarbij behorende beschikkingen.

Collectie

In lijn met de in Nederland gebruikelijke verwerkingswijze worden objecten van cultuurhistorische of kunsthistorische waarde niet gewaardeerd in euro's.

Toelichting op de exploitatierekening in €

	Exploitatie 2023	Begroot 2023	Exploitatie 2022
1. Kaartverkoop			
Entree volbetalende bezoekers	20.317	70.000	23.361
Entree bezoekers met korting	3.021	-	4.388
Opbrengst museumkaart	26.532	-	11.371
Overige opbrengsten	22.019	-	4.189
Totaal	71.889	70.000	43.309

Bezoekersprofiel		
Volwassenen	18.102	14.775
Kinderen	1.525	2.094
Onderwijs	1.474	1.847
Totaal aantal bezoekers	21.101	18.716
Gemiddelde toegangsprijs per bezoeker	€ 3,41	€ 2,31
Gemiddelde toegangsprijs per betalende bezoeker	€ 5,47	€ 4,28
Evenementen	12.666	11.000
Vaartochten	911	1.025
Totaal aantal bezoekers inclusief evenementen	34.678	30.741
Bezoeken online	50.989	47.253

De bezoekersaantallen zijn ten opzichte van 2022 gestegen. Dit is ook terug te zien in de vergoeding van de bezoeken met een museumkaart. De post Overige opbrengsten is een bijdrage van Noorderpoort waarvan de leerlingen in 2023 het museum konden bezoeken.

	Exploitatie 2023	Begroot 2023	Exploitatie 2022
2. Overige publieksinkomsten			
Opbrengsten winkel/horeca	13.527	7.500	5.825
Opbrengst vaartochten	7.383	7.500	8.295
Overige opbrengsten	129.872	65.000	12.975
Totaal	150.782	80.000	27.095

De post Opbrengsten van de winkel/horeca is hoger dan begroot door een wijziging in de presentatie. De kosten voor de inkopen zijn nu gesplitst van de opbrengsten en opgenomen onder de post Overige bedrijfskosten. Onder de overige opbrengsten is een deel van de ontvangen subsidies t.b.v. de herinrichting vaste presentatie opgenomen. Er zijn in 2023 kosten gemaakt ter voorbereiding van de plannen. Het verschil tussen de ontvangen bedragen en de gemaakte kosten is doorgeschoven naar de balans.

4. Private middelen particulieren			
Schenken en legaten	130.863	10.000	39.095
Bijdrage Vrienden van MadA	1.187	2.500	1.473
Totaal	132.050	12.500	40.568

Het bedrag onder schenkingen en legaten bestaat uit een tweetal legaten van € 23k en € 107k.

7. Structurele subsidies Provincie			
Exploitatiesubsidie	134.000	125.770	149.272
Regio functie	100.000	100.000	100.000
Subtotaal	234.000	225.770	249.272

8. Structurele subsidies Gemeente			
Exploitatiesubsidie	373.500	365.899	358.500
Ontwikkeling MadA	125.000	134.523	148.031
Subtotaal	498.500	500.422	506.531

	Exploitatie 2023	Begroot 2023	Exploitatie 2022
10. Incidentele subsidies			
Gemeente Groningen (digitalisering)	39.022	-	-
Gemeente Groningen (fair pay)	49.850	-	-
Gemeente Groningen (energiebijdrage)	17.630	-	-
Provincie Groningen (kostenstijgingen 2022)	159.276	-	-
Provincie Groningen (kostenstijgingen 2023)	48.284	-	-
Provincie Groningen (€ 100.000 herinrichting vaste presentatie zie bijlage Projecten)	-	-	-
NPG/Impulsloket (€ 100.000 herinrichting vaste presentatie zie bijlage Projecten)	-	-	-
Mondriaan Fonds	38.545	-	80.000
St. Nationaal Restauratiefonds	13.920	13.920	13.920
J.B. Scholtenfonds	7.500	-	-
St. Emmaplein Foundation	5.000	-	5.000
Bitterzoet Erfgoed via St. Oude Groninger Kerken	-	-	35.409
Cultuureducatie met kwaliteit	-	-	5.000
Gravin van Bylandt Stichting	-	-	3.000
Overige	-	149.725	5.000
Subtotaal	379.027	163.645	147.329

De post Incidentele subsidies is aanzienlijk hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door incidentele subsidies ontvangen van de gemeente en de provincie en het doorschuiven van een deel van de subsidie van het Mondriaan Fonds naar 2023. De subsidie van het Mondriaan Fonds is gebruikt voor de financiering van werkzaamheden rond de collectie (subsidie i.v.m. Covid-pandemie voor twee medewerkers in (2021-2023). Deze subsidie is definitief beschikt na de goedgekeurde afrekening ervan.

	Exploitatie 2023	Begroot 2023	Exploitatie 2022
12. Personeelslasten			
Lonen en salarissen	551.755	515.000	544.367
Tijdelijk personeel	-	-	24.930
Totaal	551.755	-	569.296
Reiskosten woon-werkverkeer	9.749	-	9.223
Opleidingskosten	-	25.000	3.155
Overige personeelskosten	20.217	35.755	9.261
Totaal	29.966	-	21.639
Subtotaal	581.721	575.755	590.936

Op 31 december 2023 waren er 10,4 FTE werkzaam in Museum aan de A.

Op 31 december 2022 waren er 10,3 FTE werkzaam.

De samenstelling van de post personeelslasten is als volgt:

	2023	2022
Lonen en salarissen	424.940	386.657
Sociale lasten	82.303	114.035
Pensioenlasten	44.512	43.674
Overige personeelskosten	29.966	21.639
Totaal kosten formatie (exclusief tijdelijk personeel)	581.721	566.006

De stijging van de salariskosten heeft te maken met een verhoging van 5% per 1-1-2023 in lijn met de Museum CAO; dit betreft nog niet een volledige fair pay verhoging, die is voorzien voor 2025. Ook de inzet van extra medewerkers (tot november 2023) vanuit de Mondriaan Fonds subsidie resulteert in hogere personeelskosten.

Vanwege de verwachte sluiting zijn er in 2023 zijn er geen kosten gemaakt voor extra tijdelijk personeel op de loonlijst. Wel zijn er kosten gemaakt voor externe inhuur van ondersteuning. Die kosten hadden echter allemaal betrekking op versterking van de organisatie en zijn verantwoord onder het project Ontwikkeling MadA. Ditzelfde geldt voor de opleidingskosten, die ook in het teken hebben gestaan van de ontwikkeling en onder ontwikkelingskosten zijn opgenomen.

	Exploitatie 2023	Begroot 2023	Exploitatie 2022
13. Huisvestingslasten			
Erfpacht gebouwen	1.491	-	1.491
Onderhoud gebouwen	18.258	24.337	13.996
Verzekeringen	32.039	-	24.356
Gas, water en licht	54.302	-	40.472
Schoonmaakkosten	16.239	-	8.993
Overige huisvestingskosten	9.681	143.163	9.355
Subtotaal	132.010	167.500	98.663

De huisvestingskosten zijn lager dan begroot doordat een deel van het geplande onderhoud niet is uitgevoerd (en volgend jaar wordt gedaan). De energiekosten zijn gestegen in verband met de geopolitieke situatie. De verzekeringskosten zijn deels hoger door hogere premies. Daarnaast zijn ook de kosten van de verzekering van museumschip Emma en de kosten voor de collectieverzekering hier opgenomen. In 2022 zijn deze kosten verantwoord onder de collectiekosten. Het uitruimen van de panden, het opruimen en het afvoeren van afval hebben geleid tot de hogere schoonmaakkosten en kosten voor bijvoorbeeld containers voor het sloopafval van de ingebouwde vitrines.

14. Afschrijvingskosten

Afschrijvingskosten terreinen en gebouwen	3.807	4.000	3.807
Investeringskosten	-	-	4.620
Afschrijvingskosten vaste bedrijfsmiddelen	7.883	5.600	12.502
Subtotaal	11.690	9.600	20.929

De kleine investeringen in 2023 zijn bij de overige vaste bedrijfsmiddelen opgenomen. De afschrijvingen zijn geboekt volgens de berekening in het overzicht van de materiële vaste activa.

15. Aankopen

Aankopen collectie	-	-	831
Subtotaal			831

	Exploitatie 2023	Begroot 2023	Exploitatie 2022
16. Overige bedrijfskosten			
Algemene kosten			
Kantoorkosten	24.646	20.000	10.943
Bankkosten	1.302	-	1.431
Controle-, advies- en administratiekosten	15.000	15.000	18.561
Raad van Toezicht	2.104	2.000	212
Kosten beveiliging	4.688	4.500	5.399
Automatisering	8.022	10.000	4.799
Inkoopkosten winkel/horeca	12.629	-	-
Overige algemene bedrijfskosten	18.130	5.000	7.567
Subtotaal	86.520	56.500	48.912

De Raad van Toezicht is onbezoldigd, de hier gepresenteerde kosten zijn onkosten in het kader van vergaderingen en cursuskosten. Inkoopkosten winkel/horeca zijn samengebracht en separaat gepresenteerd om inzicht te geven in de verhouding opbrengst en kosten van de winkel en horeca. Deze kosten zaten in 2022 niet onder één post. Onder de overige algemene bedrijfskosten zijn een aantal correcties opgenomen van balansposten.

Kosten marcom en educatie			
Representatie	730	1.000	1.805
Reis- en verblijfkosten	1.133	2.000	3.331
Overige PR-kosten	45.326	43.000	14.954
Educatie	26.514	15.000	7.490
Subtotaal	73.703	61.000	27.580

De kosten voor educatie zijn hoger dan begroot. Dit komt vooral door de extra inzet van externe museumdocenten in 2023.

Kosten collecties			
Depot huur	15.378	-	8.781
Onderhoud collecties	23.071	-	1.080
Verzekering kunstcollectie	-	-	1.909
Diverse kosten	5.828	33.200	13.073
Subtotaal	44.277	33.200	24.843

De huur van het depot is hoger dan in 2022 omdat we een groot deel van de collectie uit de vaste presentatie in het Gotisch Huis en de Motorenhall overgebracht hebben naar de externe depots en daar extra ruimte voor hebben moeten huren. De post Onderhoud collecties is aanzienlijk hoger dan begroot omdat we veel kosten gemaakt hebben voor het transport van de collectie naar de externe depots toe.

De kosten voor de verzekering van bruiklenen zijn ondergebracht in de algemene post verzekeringen bij de huisvestingskosten.

	Exploitatie 2023	Begroot 2023	Exploitatie 2022
Kosten presentaties	104.441	88.250	104.941
Subtotaal	104.441	88.250	104.941

De kosten voor de presentaties zijn hoger dan begroot. Dit heeft vooral te maken met extra activiteiten en tentoonstellingen die niet begroot waren. De reden dat deze niet begroot waren is dat er ten tijde van het maken van de begroting nog van uit werd gegaan dat het museum eind september 2023 dicht zou gaan voor publiek/ tentoonstellingen. Dit werd echter pas januari 2024.

Projecten

Ontwikkeling MadA	136.779	37.832	118.176
Regiofunctie Provincie	9.453	20.700	21.756
Herinrichting vaste presentatie MadA	120.958	-	-
Subtotaal	267.190	58.532	139.933
Totaal Generaal	576.131	297.482	346.210

Dit zijn de projecten waar aan gewerkt is in 2023. Het betreft hier de materiële kosten. In Bijlage 1 t/m 4 worden deze kosten gespecificeerd inclusief de toegerekende loonkosten.

19. Saldo rentebaten en -lasten

Rentebaten	2.180	2.000	60
Rentelasten	-284	-	-314
Subtotaal	1.896	2.000	-254

Overige gegevens

Voorstel bestemming van het exploitatiesaldo

Er zijn geen nadere statutaire bepalingen inzake de resultaatbestemming.
Het voorstel is om het resultaat over 2023 als volgt te verwerken:

Dotatie bestemmingsfondsen	-
Dotatie algemene reserve	166.592
Dotatie bestemmingsreserve	-

Totaal	166.592
---------------	----------------

WNT Directeur- bestuurder

Gegevens 2023 bedragen in €	J.T.N. Bartelink
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functieervulling in 2023	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	89.927
Beloningen betaalbaar op termijn	16.755
Subtotaal	106.682

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 223.000

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag N.v.t.

Bezoldiging 106.682

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan N.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling N.v.t.

Gegevens 2022 bedragen in €	J.T.N. Bartelink
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functieervulling in 2022	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	82.113
Beloningen betaalbaar op termijn	12.351
Subtotaal	94.464

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 216.000

Bezoldiging 94.464

WNT Raad van Toezicht

Naam topfunctionaris	Functie
Rob Schuur	Voorzitter van de Raad van Toezicht
Willem de Kok	Lid van de Raad van Toezicht
Marieke Boekhold-Miltenburg	Lid van de Raad van Toezicht
Ellen ter Hofstede	Lid van de Raad van Toezicht
Leonieke Vermeer	Lid van de Raad van Toezicht

Verklaring van de accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Museum aan de A

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Museum aan de A te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Museum aan de A per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2023
2. De staat van baten en lasten over 2023
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Museum aan de A zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van RJ-640 vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder van Stichting Museum aan de A is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en raad van toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is de directeur-bestuurder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2023 ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 26 maart 2024

Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. E. Vriesen RA

Ondertekening van de Jaarrekening 2023

Maart 2024

Namens de Raad van Toezicht

Rob Schuur (voorzitter)

Marieke Boekhold-Miltenburg

Willem de Kok

Leonieke Vermeer

Ellen ter Hofstede

Namens Stichting Museum aan de A

Nicolette Bartelink (directeur bestuurder)

Bijlagen

Bijlage 01

Investering MadA voorgeschoten voor gemeente Groningen in €

	2023			2022		
	Kosten	Opbrengst	Totaal	Kosten	Opbrengst	Totaal
Gemeente Groningen						
Investeringsfonds 2021		-86.736			-86.736	
Investeringsfonds 2022		-215.640			-215.640	
Investeringsfonds 2023		-107.634			-	
			-410.010			-302.376
Draaijer	32.469			104.637		
Architect	26.058			70.675		
Abt Wassenaar	37.516			20.100		
Dijkstra Bouwmanagement	3.767			6.063		
Team 2	-			1.863		
MUG	-			3.150		
Eras	2.070			3.790		
Veltman & Veltman	-			2.800		
G2K	1.564			2.450		
Holstein	2.980			-		
Bureau 1232	1.210			-		
Gemeente Groningen	-			112		
			107.634			215.640

Bijlage 02

Project Herinrichting vaste presentatie in €

	2023			2022		
	Kosten	Opbrengst	Totaal	Kosten	Opbrengst	Totaal
NPG/Impulsloket		-100.000				
Provincie Groningen Erfgoedregeling		-100.000				
Gemeente Groningen (digitalisering)		-39.022				
Stichting Dr. Hendrik Muller Fonds		-10.000				
			-249.022			
Fondsenwerver	24.840			7.380		
Projectleider	26.880			10.560		
Studio Louter	24.962			-		
Opera Amsterdam	14.780			-		
Tact Adviseurs	1.375			-		
Restauratie plafond	26.822			-		
Diversen	1.299			-		
			120.958			17.940

Bijlage 03

Ontwikkeling MadA gemeente Groningen in €

	2023			2022		
	Kosten	Opbrengst	Totaal	Kosten	Opbrengst	Totaal
Gemeente Groningen		-125.000			-125.000	
Vanuit voorgaand jaar		-			-23.031	
			-125.000			-148.031
Vergoeding inzet personeel	60.499			88.641		
PR kosten	-			16.915		
Software/systemen	11.600			13.414		
Trainingen	7.376			11.362		
Fotografie transitie Museum	3.900			3.500		
Aanpassingen Museum	-			30.928		
Ondersteuning Personeelszaken	12.216			16.461		
Ondersteuning Collectie	23.835			12.609		
Ondersteuning Bedrijfsvoering	54.127			12.988		
Groninger Museum	10.307			-		
The Dutch Media Group	4.370			-		
Overige kosten	9.049			-		
			197.279			206.818

Bijlage 04

Regiofunctie provincie Groningen in €

	2022	Kosten	Opbrengsten	Totaal
Provincie Groningen			-100.000	-100.000
Beleidsplan		5.000		
Educatie/Masterclasses		9.181		
Veenkoloniale Erfgoedroute		14.000		
Publieksactiviteiten		22.858		
Gezamenlijke evenementen		16.366		
Overige Samenwerkingsverbanden		22.500		
PR en Marketing		10.859		
				<u>100.764</u>

	2023	Kosten	Opbrengsten	Totaal
Provincie Groningen			-100.000	-100.000
Ontwikkelingen in huidige museum		7.782		
Ontwikkelingen in vaste presentatie		12.319		
Publieksactiviteiten bij tentoonstellingen		24.315		
Algemene publieksactiviteiten		24.981		
Overige samenwerkingsverbanden		19.073		
P.R. en marketing acties		12.339		
				<u>100.809</u>

Bijlage 05

Exploitatielasten verdeeld over de activiteiten in €

Lasten	581.722	31.995	93.076	69.807	87.258	60.499	90.749	43.629	29.086	Afschrij- vingen	Beheer- kosten	Rente lasten e.d.	Herin- richting vaste presentatie
1. Personeelslasten	581.722	31.995	93.076	69.807	87.258	60.499	90.749	43.629	29.086		75.624		
2. Huisvestings- lasten	132.010	132.010											
3. Afschrijvingen	11.690									11.690			
4. Aankopen	-												
5. Overige bedrijfskosten	576.131		44.277	61.121	104.441	136.779	9.453	12.582			86.520		120.958
Totale lasten (1+2+3+4+5)	1.301.553	164.005	137.353	130.927	191.700	197.278	100.202	56.211	29.086	11.690	162.144	-	120.958

De post fondsenwerving is hoger dan in 2022, vanwege de grote hoeveelheid tijd die de directeur bestuurder daar in 2023 in gestoken heeft. Het Provincieprogramma / Regiofunctie heeft afgelopen jaar ook veel meer aandacht gekregen en daar is ook relatief meer tijd naar toe gegaan t.o.v. het voorgaande jaar. Voor Ontwikkeling zijn minder eigen loonkosten gemaakt omdat we veel externe ondersteuning hebben gehad (ten dele in plaats van eigen inspanningen). Kosten Publieksactiviteiten ligt fors hoger dan vorig jaar, omdat we meer zijn gaan inzetten op activiteiten (Lezingen, Spicy Sunday, Ketji Koti e.d.). Het idee was daar een basis te leggen de HOP (historische ontmoetingsplek). Overige posten zijn vergelijkbaar met vorig jaar.

Colofon

Tekst	Nicolette Bartelink, Karlijn Donders, Harm Grooten, Carla de Groot
Fotografie	Joost Nuijten
Redactie	Nicolette Bartelink, Karlijn Donders, Harm Grooten
Vormgeving	Honing Mosterd

Stichting Museum aan de A
Brugstraat 24
9711 HZ Groningen
050 312 22 02
museumaandea.nl

